

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, <http://www.smm.lt>. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2021- - Nr.

I

Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija (toliau – Ministerija), siekdama įgyvendinti Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio 10¹ dalį, parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projektu tvirtinamas Prioritetinių studijų kryptių, studijų programų grupių ar studijų programų, kuriose studijuojantiems studentams gali būti mokamos tikslinės stipendijos, nustatymo ir tikslinių stipendijų skyrimo ir administravimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas). Nutarimo projektas parengtas vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio 10¹ dalimi, kurioje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka iš valstybės biudžeto lėšų tikslinės stipendijos gali būti mokamos studentams, įstojusiems į Vyriausybės nustatytų prioritetinių studijų kryptių, studijų programų grupių ar studijų programų valstybės finansuojamas studijų vietas ar nefinansuojamas studijų vietas su studijų stipendija, neatsižvelgiant į kitas gaunamas stipendijas ar paramą. Taip pat Nutarimo projektu keičiamas Paramos aukštųjų mokyklų studentams teikimo tvarkos aprašas, atsisakant nuostatų, susijusių su tikslinių stipendijų mokėjimu, bei atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos siūlymus ir siekiant įgyvendinti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 2, 8, 10, 10¹, 13, 21, 22, 23, 28, 29, 32¹, 34, 35, 36, 37, 38, 43, 44, 48, 49, 50, 54, 55, 59, 60, 61, 61¹, 63, 64, 65, 68, 69 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 32² straipsniu įstatymą Nr. XIII-2671 ir Lietuvos Respublikos Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatymo Nr. VIII-723 3, 9, 59, 60 ir 69 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 10² straipsniu pavadinimo pakeitimo įstatymo ir jo lydimųjų įstatymų nuostatas, patikslinamos nutarime vartojamos sąvokos.

Nutarimo projekto tikslas – nustatyti prioritetinių studijų kryptių, studijų programų grupių ar studijų programų, kuriose studijuojantiems studentams gali būti mokamos tikslinės stipendijos, nustatymo tvarką bei tikslinių stipendijų, kurios gali būti mokamos studentams, įstojusiems į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų prioritetinių studijų kryptių, studijų programų grupių ar studijų programų valstybės finansuojamas studijų vietas ar nefinansuojamas studijų vietas su studijų stipendija, skyrimo ir mokėjimo iš valstybės biudžeto lėšų tvarką.

Nutarimo projektu tvirtinamame Apraše numatyta, kad ministerijų pateiktus siūlymus dėl trumposios pakopos, pirmosios pakopos, antrosios pakopos ir vientisųjų studijų prioritetinių studijų

krypčių, studijų programų grupių ar studijų programų, į kurias įstojusiems studentams gali būti mokamos tikslinės stipendijos, svarsto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu sudaryta komisija, kurią sudaro: Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto viceministras, Trišalės tarybos atstovai (1 darbdavių ir 1 darbuotojų atstovas), Lietuvos Respublikos Vyriausybės komisijos nacionalinių žmogiškųjų išteklių stebėsenai koordinuoti, Vyriausybės strateginės analizės centro ir Valstybinio studijų fondo atstovai. Komisijos siūlymų pagrindu parengiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas dėl prioritetinių studijų krypčių, studijų programų grupių ar studijų programų, kuriose studijuojantiems studentams gali būti mokamos tikslinės stipendijos, patvirtinimo. Atsižvelgdamas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintas prioritetines studijų kryptis, studijų programų grupes ar studijų programas, į kurias įstojusiems studentams gali būti mokamos tikslinės stipendijos, ir valstybės finansines galimybes, švietimo, mokslo ir sporto ministras, suderinęs su atitinkamomis ministerijomis, kasmet iki einamųjų metų balandžio 15 d. dienos patvirtina atitinkamais priėmimo metais į aukštąsias mokyklas priimamų trumposios pakopos, pirmosios pakopos, antrosios pakopos ir vientisųjų studijų studentų, kuriems gali būti mokamos tikslinės stipendijos, skaičių pagal studijų kryptis, studijų programų grupes ar studijų programas.

Apraše, atsižvelgiant į Mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio 10¹ dalį, nustatyta, kad tikslines stipendijas gali gauti neturintys akademinį skolų studentai, atitinkamais priėmimo metais įstoję į Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytų prioritetinių studijų krypčių, studijų programų grupių ar studijų programų, kuriose studijuojantiems studentams gali būti mokamos tikslinės stipendijos, valstybės finansuojamas studijų vietas ar nefinansuojamas studijų vietas su studijų stipendija.

Apraše numatytos kandidatų į trumposios, pirmosios, antrosios pakopos ir vientisųjų studijų tikslines stipendijas atrankos bei tikslinių stipendijų skyrimo bei mokėjimo procedūros. Trumposios, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų studentų, kurie turi teisę gauti tikslinę stipendiją, atranką pagal Vyriausybės nustatytas prioritetines studijų kryptis, studijų programų grupes ar studijų programas vykdo švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliota organizuoti ir atlikti bendrąjį stojančiųjų priėmimą į aukštąsias mokyklas institucija (atrenka aukščiausius konkursinius balus pagal stojančiųjų į trumposios pakopos, pirmosios pakopos ir vientisųjų studijų valstybės finansuojamas studijų vietas konkursinę eilę surinkusius studentus), o antrosios studijų pakopos studentų, kurie turi teisę gauti tikslinę stipendiją, atranką vykdo aukštosios mokyklos (atrenka aukščiausius konkursinius balus priėmimo į aukštąją mokyklą metu surinkusius studentus). Šios institucijos pateikia studentų, kurie gali gauti tikslinę stipendiją, sąrašus Valstybiniam studijų fondui. Valstybinis studijų fondas atsakingas už studentų, kuriems skiriama tikslinė stipendija, informavimą, studentų prašymų priėmimą, tikslinės stipendijos skyrimą bei jos mokėjimą.

Patvirtinus Nutarimo projektą, tikslines stipendijas studentams pagal Apraše nustatytą tvarką būtų galima pradėti mokėti nuo 2021 m. rudens semestro pradžios. Tam Vyriausybė iki š. m. balandžio 2 d. turi patvirtinti Prioritetinių studijų krypčių, studijų programų grupių ar studijų programų, kuriose studijuojantiems studentams gali būti mokamos tikslinės stipendijos, sąrašą.

Atsižvelgiant į tai, kad Aprašu nustatomas tikslinių stipendijų skyrimo modelis, tikslinių stipendijų dydis bei jų administravimo tvarka skiriasi nuo iki šiol galiojusios ir nustatytos Paramos aukštųjų mokyklų studentams teikimo tvarkos apraše bei, siekiant užtikrinti nuoseklumą ir asmenų, pasirinkusių atitinkamą studijų programą, teisėtus lūkesčius, siūloma Nutarimo projekte nustatyti, kad tikslinės stipendijos, skirtos iki šio nutarimo įsigaliojimo, baigiamos mokėti ir administruoti pagal iki šio nutarimo įsigaliojimo galiojusią tvarką.

Atsižvelgiant į tai, kad ministerijos stebi atitinkamo sektoriaus žmogiškųjų išteklių situaciją ir geriausiai žino sektoriaus žmogiškųjų išteklių poreikius, ir siekiant užtikrinti efektyvų lėšų, skiriamų tikslinėms stipendijoms, planavimą, Apraše siūloma nustatyti, kad tikslinės stipendijos mokamos iš ministerijoms skirtų valstybės biudžeto asignavimų ir (arba) kitų teisėtai gautų lėšų.

Ministerijos, stebėdamos savo sektoriaus žmogiškųjų išteklių poreikius, galėtų planuoti tam skiriamas lėšas bei su Valstybiniu studijų fondu sudarytų lėšų naudojimo sutartis dėl tikslinių stipendijų mokėjimo.

Apraše nustatomas 5,5 bazinės socialinės išmokos (toliau – BSI) dydžių per mėnesį tikslinės stipendijos dydis – tai sudarytų 220 Eur/mėn. (kai BSI – 40 Eur). Siūlomas stipendijos dydis pasirinktas atsižvelgiant į studentų studijų metu patiriamų išlaidų dydį ir jų struktūrą ir siekiant, kad skiriama stipendija padengtų bent dalį studentų patiriamų išlaidų (Vyriausybės strateginės analizės centro atliktoje EUROSTUDENT VII tyrimo Lietuvoje įgyvendinimo III tarpinėje ataskaitoje (2020) nurodoma, kad Lietuvoje kas antras studentas finansiškai yra priklausomas nuo šeimos paramos. Vidutinės studentų išlaidos išaugo nuo ~400 Eur (2016 m.) iki 500 Eur (2019 m.), maistui ir būstui atitenka daugiau nei pusė studentų išlaidų) bei užtikrintų minimalius vartojimo poreikius (minimalių vartojimo poreikių dydis 260 Eur/mėn.). Taip pat tikslinės stipendijos dydis pasirinktas, atsižvelgiant ir į kitas šiuo metu mokamas stipendijas studentams. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų (Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2020 m. rugpjūčio 13 d. įsakymas Nr. 4-672) ministerijos bei Lietuvos Respublikos žemės ūkio (Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2020 m. liepos 28 d. įsakymas Nr. 3D-560) ministerijos 2020 m. nustatytas ir skiriamas tikslinių skatinamųjų stipendijų dydis yra 200 Eur. Šiuo metu studentams mokamos prezidentinės vardinės stipendijos dydis yra 5 BSI bakalaurams arba 7 BSI magistrams, socialinės stipendijos dydis dabar yra 6,5 BSI. Tikslinė stipendija mokama neturintiems akademinį skolų studentams ne rečiau kaip kartą per pusę metų visą studijų laikotarpį, bet ne ilgiau kaip studijų programoje nustatyta studijų trukmė, taip siekiama studentą motyvuoti nenutraukti studijų ir sieti tolimesnę savo karjerą su pasirinktomis studijomis.

Nutarimo projektui įgyvendinti 2021 metais lėšų poreikis ir galimybės skirti tikslines stipendijas priklausys nuo ministerijų pateiktų siūlymų dėl trumposios pakopos, pirmosios pakopos, antrosios pakopos ir vientisųjų studijų prioritetinių studijų kryptių, studijų programų grupių ar studijų programų, į kurias įstojusiems studentams gali būti mokamos tikslinės stipendijos, ir ministerijų šiam tikslui suplanuotų lėšų bei atitinkamų specialistų poreikio šalyje. Jei kasmet tikslinės stipendijos būtų skiriamos bent 10 studijų programų studentams, po 10 studentų kiekvienoje iš jų, lėšų poreikis 2021 m. būtų 88 000 Eur, 2022–2024 m. papildomai po 264 000 Eur, 2025 m. – 176 000 Eur. Iš viso valstybės biudžeto lėšų poreikis šių studentų (4 kursams) tikslinėms stipendijoms 2021–2025 m. sudarytų 4 224 000 Eur. Šios lėšos turėtų būti numatytos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos arba kitų ministerijų, kurios skirs lėšas tikslinėms stipendijoms mokėti, asignavimuose. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos asignavimuose 2021 m. nėra skirtos papildomos lėšos tikslinėms stipendijoms mokėti.

Nutarimo projektas neprieštarauja Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 11 d. nutarimu Nr. XIV-72 „Dėl Aštuonioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“, neprieštarauja Europos Sąjungos teisės aktams.

Nutarimo projektas skelbiamas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

Nutarimo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų nuostatų. Nutarimo projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, teikiamam teisės akto projektui atliktas numatomo teisinio

reguliavimo poveikio vertinimas ir numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma pridedama kaip šio rašto priedas.

Nutarimo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Priėmus Nutarimo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

Nutarimo projektas buvo derintas su visomis Lietuvos Respublikos ministerijomis, Lietuvos Respublikos trišale taryba, Lietuvos Respublikos Vyriausybės komisija nacionalinei žmogiškųjų išteklių stebėsenai koordinuoti, Vyriausybės strateginės analizės centru, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Lietuvos kolegijų direktorių konferencija, Valstybiniu studijų fondu, Lietuvos aukštųjų mokyklų bendrajam priėmimui organizuoti asociacija, aukštosiomis mokyklomis, Lietuvos studentų sąjunga, Vilniaus universiteto Studentų atstovybe. Pateiktos pastabos ir siūlymai, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies, yra aptarti derinimo pažymoje. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pastabą Nutarimo projektas papildomai siunčiamas Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai.

Nutarimo projektą prašytume svarstyti skubos tvarka, atsižvelgiant į tai, kad vadovaujantis Mokslo ir studijų įstatymo 82 straipsnio 10¹ dalies nuostatomis Vyriausybė iki 2021 m. balandžio 2 d. turi patvirtinti atitinkamų metų trumposios pakopos, pirmosios pakopos, antrosios pakopos ir vientisųjų studijų prioritetines studijų kryptis, studijų programų grupes ar studijų programas, kuriose studijuojantiems gali būti skiriamos tikslinės stipendijos.

Nutarimo projektą parengė Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos Studijų, mokslo ir technologijų departamento (direktorius Albertas Žalys, tel. (8 5) 219 1176) Studijų skyriaus (vedėja Giedrė Pačėšienė (tel. (8 5) 219 1127, el. p. Giedre.Pacesiene@smm.lt) vyriausioji specialistė Skirmantė Smalskytė (tel. (8 5) 219 1128, el. p. Skirmante.Smalskyte@smm.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projektas, 10 lapų.
2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 1 d. nutarimo Nr. 149 „Dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo įgyvendinimo“ pakeitimo“ projekto lyginamasis variantas, 12 lapų.
3. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo pažyma, 2 lapai.
4. Derinimo pažyma, 10 lapų.
5. Institucijų pateiktos pastabos, 34 lapai.

Švietimo, mokslo ir sporto ministrė

Jurgita Šiugždinienė

